

één meer over. Zo gaat dat. Je kleermakerij sterft zo eigenlijk langzamerhand uit.

Meneer Van Hees, mag ik u hartelijk bedanken voor uw bijdrage aan dit eerste kwartaalboekje van het jaar 1996.

Henriet Liscaljet

Herinneringen

Als kind heb ik het grote genoeg gehad veel te verkeren met Wouter Stalenhoef (Wous 1862-1940). In de jaren dertig heb ik hem veel vergezeld.

Meestal gingen we naar het ouwe huus kieken. Het ouwe huus was de boerderij Wakkerendijk 192. Frans, de zoon van Wous, was nog niet getrouwd, die boerderij stond toen leeg.

Op onze tochten vond Wous vaak een cent en die was dan voor mij. Toen ik eens mijn verwondering uitsprak over het feit, dat hij zo vaak een cent vond en ik nooit, sprak hij: "Je kiekt niet uut, gao jie maor veurop lopen en goed kieken." Nauwelijks liep ik veurop of Wous sprak: "Kiek es, zie je dat ik geliek heb, je kiekt niet uut." Er lag weer een cent naast de heg.

Op een morgen vroeg Wous me: "Ga je mee de "vrening" bekieken, want de koeien gaan naar het veurland." De vrening was in dit geval het prikkeldraadhek achter het Dikke Torentje. Wous controleerde de vrening op deugdelijkheid vóór dat de koeien in het land kwamen.

Toen we langs het hek liepen sprak Wous half tot zichzelf en half tot mij: "Kiek, ze gaon beginnen."

Ik begreep niet waaraan ze gingen beginnen,

Wouter Stalenhoef (1862-1940) loopt van de Wakkerendijk over de schooldam naar zijn boerderij Wakkerendijk 212

maar ik zag wel dat ter hoogte van Wakkerendijk 248 werkmensen bezig waren in de polder.

Al spoedig werd me duidelijk waaraan ze waren begonnen, die mensen waren bezig met de voorbereiding van de polderwegen. De eerste ruilverkaveling van de Eemnesser polder kreeg haar beslag. Er werd een spoorbaantje aangelegd van de driest naar de polder. Het liep van de driest van Van Gelder langs de boerderij, Wakkerendijk 190, naar de aan te leggen Anna Louwenweg. De treintjes bestonden uit een locomotiefje en kipkarretjes. Ze brachten

zand van de driest naar de polder ter versterking van de polderwegen.

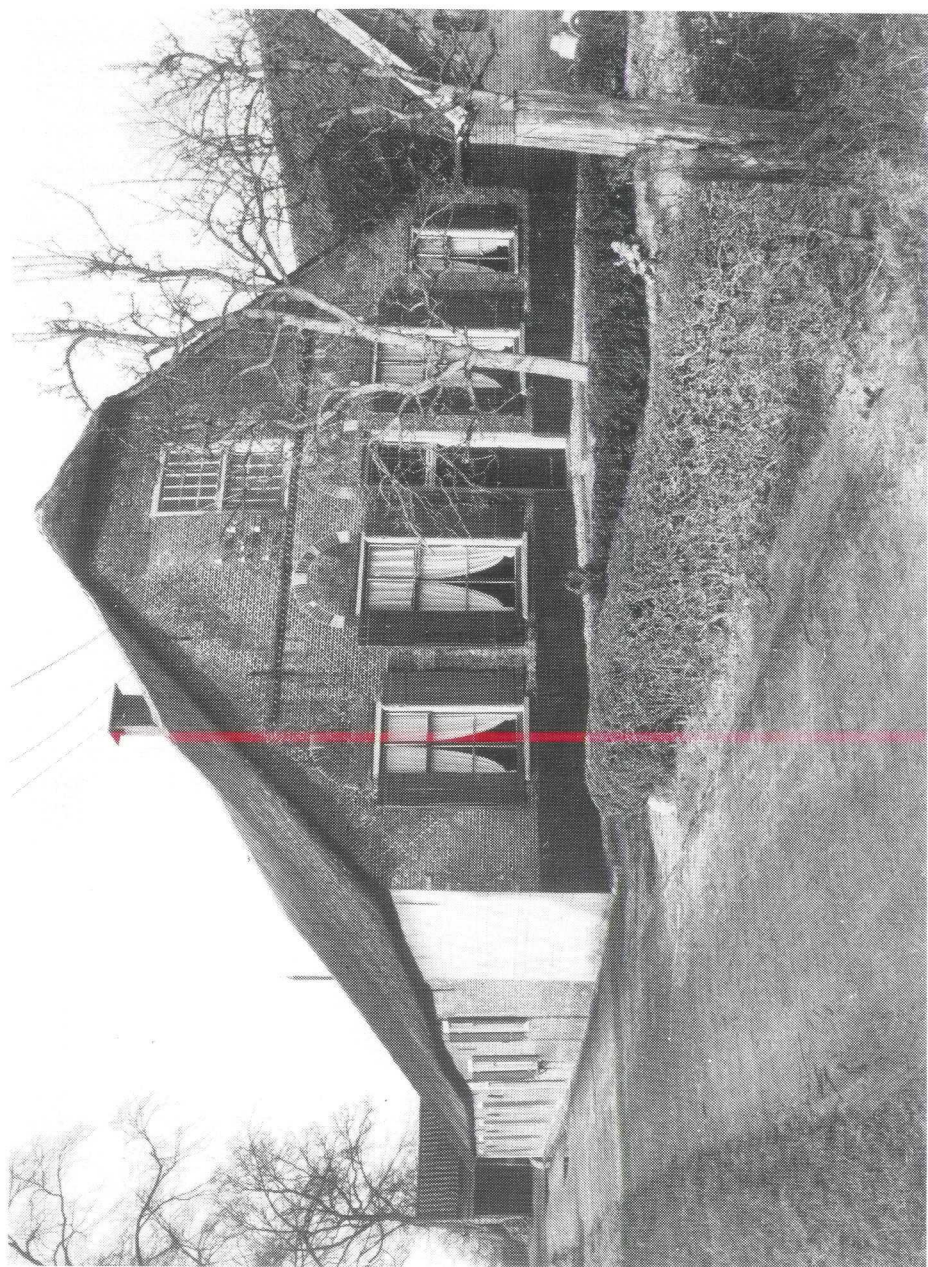
De treintjes gaven luid te kennen als ze de Wakkerendijk overstaken. Bovendien was er aan de Wakkerendijk een houten hokje geplaatst ter beschutting van een man die met een rode vlag het passerend verkeer waarschuwde dat er een treintje aankwam.

Ook bij het passeren van de boerderij van Van Gelder werd geluid geproduceerd, ik denk dat dat ter attentie van de dochters van Van Gelder was.

Na de totstandkoming van de Afsluitdijk en ook door de eerste ruilverkaveling van de polder kwamen er grote veranderingen in Eemnes. De dijk, die 's winter zoveel beschutting gaf tegen de snijdende noordoostelijke wind, verdween. Als je vroeger de polder wilde zien vanaf de Wakkerendijk of de Meentweg, dan moest je in een mennegat gaan staan of je moest de dijk beklimmen.

Door regenval kwam er natuurlijk wel eens wat klei van de dijk naar beneden, die klei kwam aan de kant van de weg te liggen. Er ging gras en ander onkruid groeien. De Wakkerendijk was toen nog een rijksweg. Gart de Bree, die kantonier was bij de rijkswaterstaat, maakte de kant jaarlijks kaarsrecht schoon. Hij begon bij Groeneveld, waar de dijk begon en eindigde bij de haven.

Wous Stalenhoef, die mij attent gemaakt had op de op handen zijnde ruilverkaveling, had geboerd van de Gooijersgracht tot de Eem. Als er gehoid werd bij de Eem, dan moesten de zwaar geladen hooiwagens twee-en in de polder Binnendijk te Veld zelfs drie houten bruggetjes over. Een bruggetje over de tweede wetering, dan een bruggetje over de eerste wetering en tenslotte nog een bruggetje over de watersloot, die toen liep van de Drakenburger-

De boerderij Wakkerendijk 212, waar Wous Stalenhoef woonde. Deze foto is gemaakt in 1962 (foto: Rijksdienst voor de Monumentenzorg)

gracht tot ongeveer ter hoogte van Wakkerendijk 180.

Het passeren van zo'n bruggetje hield risico's in. Alle betrokkenen waren altijd opgelucht als het weer gelukt was.

Juist bij de Eem werd veel gehooïd, omdat men de koeien liever wat dichterbij huis hield. Twee keer per dag met de boerenwagen naar de Eem dokkeren om te melken was niet praktisch. Wous, die zag dat ze waren begonnen met de ruilverkaveling, zal zich toen gerealiseerd hebben dat zijn nageslacht anders zou gaan boeren.

Bij het kadaster, waarvan de ruilverkavelingsdienst toen een onderdeel was, golden in de jaren veertig de ruilverkavelingen van Staphorst, Helden en Eemnes als grote successen.

Economisch gezien was dat ook zo, maar er is ook veel ingeboet aan schoonheid van de natuur. De Eempolder was één van de minst bebouwde polders van Nederland. Misschien is dat nog wel zo, maar er is al heel wat in gebouwd en aangelegd.

De Eemnesser polder was vroeger bar, maar tevens bar mooi.

In Eemnes Binnen was al eerder een aanslag gepleegd op de natuur. Door de aanleg van de rijksweg in 1928 was een streep getrokken door de driest. Verschillende boeren in Eemnes Binnen verkochten hun land dat tussen de rijksweg en de Gooijergracht lag (zie HKE, jaargang 16, nr 3, pagina 118).

Later hebben verkeerswegen en het knooppunt Eemnes voor nog meer vernieling van Eemnesser natuurschoon gezorgd.

Eemnes was mooi en werd veelvuldig om zijn schoonheid geroemd (zie HKE, jaargang 16, nr.2, pagina 93 en pagina 105).

Het was geen wonder dat bij Eemnes Binnen de

Gezin van Wous Stalenhoef,
zittend v.l.n.r.: Vader Wouter Stalenhoef (1862-1940)
moeder Aaltje Schouten (1863-1941)
staand v.l.n.r.: Martje van Weerdenburg-Stalenhoef
(geb. 1907), Han Stalenhoef (1901-1984), Frans Stalen-
hoef (1897-1973), Arie Stalenhoef (1894-1978)

landgoederen en kastelen op een rijtje ston-
den.

Chris Roothart
Meentweg 166
3454 AZ De Meern

